

Väljaandja:	Majandus- ja taristuminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	algtekst-terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	21.07.2015
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	26.11.2017
Avaldamismärge:	RT I, 18.07.2015, 2

Auditi kohustusega seadmed ja nõuded auditile ning auditi tulemuste esitamisele

Vastu võetud 16.07.2015 nr 95

Määrus kehtestatakse [seadme ohutuse seaduse](#) § 9 lõike 4 punktide 1–4 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Kohaldamisala

(1) Käesolevas määruses määratletakse auditi kohustusega seadmed, esitatakse nõuded nende auditile, sealhulgas auditi meetoditele ja enesekontrollile, kehtestatakse nõuded kasutusele võtmisele eelneva, korralise ja erakorralise auditi juhud ning nõuded auditi tulemuste esitamisele.

(2) Käesolevat määrust ei kohaldata elektripaigaldise auditile ja auditi tulemuste esitamisele.

§ 2. Terminid käesoleva määruse tähenduses

(1) Ümberehitamine (rekonstrueerimine) on seadme kõigi elementide vahetamine (täielik ümberehitamine) või seadme põhielemendi vahetamine, samuti seadmel selliste tööde tegemine, mille tulemusel muutuvad seadme tööparameetrid.

(2) Gaasipaigaldis on gaasitorustike-, ja nendega seotud ehitiste statsionaarselt paigaldatud talitluslik süsteem. Gaasipaigaldise osaks on ka sellele paigaldatud ohutus-, juhtimis-, mõõte- ja reguleerseadmed.

(3) Küttegaas on kütus, mis temperatuuril 15 °C ja rõhul 1 baar on gaasilises olekus.

(4) Ohtliku vedeliku paikne mahuti on anum, mis on ettenähtud sisaldama ohtlikku vedelikku ja milles rõhu tekitab vedelikusamba kõrgus või hüdrauliline löök.

(5) Rõhk on atmosfäärirõhu suhtes mõõdetud rõhk.

(6) Tõsteseade on masin, mis on mõeldud lasti (lastitõsteseade) või inimese (inimtõsteseade) või nii inimese kui lasti tõstmiseks või ümberpaigutamiseks (mitmeotstarbeline seade). Tõsteseade võib olla nii asukohale paigaldatud statsionaarne tõsteseade kui ka liikuvale alusele paigaldatud liikuv tõsteseade. Tõsteseadmeks käesoleva määruse tähenduses loetakse järgmisi masinaid:

- 1) kraana;
- 2) lift, sealhulgas invalift ja tuletõrjelift;
- 3) köistee;
- 4) platvormtõstuk, sealhulgas kaubalift;
- 5) eskalaator;
- 6) traveelaator ehk liikurtee;
- 7) ehitustõstuk inimeste tõstmiseks;
- 8) hüdrotõstuk;
- 9) korvtõstuk;
- 10) meelelahutuslik atraktsioon inimese kandmiseks või liigutamiseks.

(7) Ohtlikud veosed on aineid, mille rahvusvaheline autovedu on „Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkuleppe” (edaspidi *ADR*) lisade A ja B kohaselt keelatud või lubatud ainult teatud tingimustel.

(8) Köistee on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/9/EÜ, reisijateveoks ettenähtud köisteede kohta (EÜT L 106, 03.05.2000 lk 0021–0048) kohaldamisalas olev rajatis.

(9) Hüdrotõstuk on mitmeotstarbeline noolega tõsteseade, mille tõstevõime on noole kaugemais tõstepunktis üle 1 tonni.

§ 3. Ohtlik kemikaal

(1) Ohtlik kemikaal on käesoleva määruse tähenduses ohtlik vedelik või ohtlik gaas.

(2) Ohtlik vedelik või ohtlik gaas on käesoleva määruse tähenduses Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1272/2008, mis käsitleb ainete ja segude klassifitseerimist, märgistamist ja pakendamist ning millega muudetakse direktiive 67/548/EMÜ ja 1999/45/EÜ ja tunnistatakse need kehtetuks ning muudetakse määrust (EÜ) nr 1907/2006 (ELT L 353, 31.12.2008, lk 1–1355) I lisa 2. ja 3. osas sätestatud järgmistele füüsikalise või terviseohu klassidele vastav aine või segu, mis on:

- 1) ebapüsivad lõhkeained või lõhkeained, alamklassid 1.1, 1.2, 1.3, 1.4 ja 1.5;
- 2) tuleohtlikud gaasid, 1. ja 2. kategooria;
- 3) oksüdeerivad gaasid, 1. kategooria;
- 4) tuleohtlikud vedelikud, 1. ja 2. kategooria;
- 5) tuleohtlikud vedelikud, 3. kategooria, mille maksimaalne lubatud temperatuur on leekpunktist kõrgem;
- 6) isereageerivad ained ja segud, tüüp A–F;
- 7) pürofoorsed vedelikud, 1. kategooria;
- 8) ained ja segud, mis veega kokkupuutel eraldavad tuleohtlikke gaase, 1., 2. ja 3. kategooria;
- 9) oksüdeerivad vedelikud, 1., 2. ja 3. kategooria;
- 10) orgaanilised peroksiidid, tüüp A–F;
- 11) ained, mida iseloomustab äge suukaudne mürgisus, 1. ja 2. kategooria;
- 12) ained, mida iseloomustab äge nahakaudne mürgisus, 1. ja 2. kategooria;
- 13) ained, mida iseloomustab äge mürgisus sissehingamisel, 1., 2. ja 3. kategooria;
- 14) ained, mida iseloomustab mürgisus sihtelundi suhtes – ühekordne kokkupuude, 1. kategooria.

(3) Ohtlik vedelik või gaas hõlmab ka aineid ja segusid, mis sisalduvad seadmetes, mille maksimaalne lubatud temperatuur ületab fluidumi leekpunkti.

(4) Kui seade koosneb mitmest kambrist või kui seadmes olev ohtliku vedeliku või gaasi kamber sisaldab mitut fluidumit, võetakse liigituse aluseks fluidum, mis vastab kõrgeimale kategooriale.

§ 4. Transporditav surveseade ja ohtliku vedeliku veoanum

(1) Transporditav surveseade on ADR klassifikatsiooni kohaselt klassi 2 kuuluvate gaaside ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud tabelis nimetatud ohtliku aine transpordiks ettenähtud:

- 1) survemahuti, selle ventiilid ja muud asjakohased lisaseadmed;
- 2) paak, mahutikogumiga sõiduk ja vagun, mitmeelemendiline gaasikonteiner, koos nende ventiilidega ja muude asjakohaste lisaseadmetega;
- 3) gaasiballoon, välja arvatud aerosooliballoon, avatud krüogeeniline mahuti, hingamisaparaadi balloon ja tulekustuti.

(2) ADR klassifikatsiooni kohaselt ei kuulu klassi 2 järgmised ohtlikud ained:

URO number	Klass	Ohtlik aine
1051	6.1	STABILISEERITUD VESINIKTŠÜANIID, mille veesisaldus on alla 3%
1052	8	VEEVABA VESINIKFLUORIID
1745	5.1	BROOMPENTAFLUORIID, välja arvatud veoks mahutites
1746	5.1	BROOMTRIFLUORIID, välja arvatud veoks mahutites
1790	8	VESINIKFLUORIIDHAPPE, mille vesinikfluoriidi sisaldus on üle 85%
2495	5.1	JOODPENTAFLUORIID, välja arvatud veoks mahutites

(3) Ohtliku vedeliku veoanum on ADR klassifikatsiooni kohaselt klassi 3–9 kuuluvate vedelike veoks ettenähtud paak, paakonteiner ja paaksõiduk.

§ 5. Gaasipaigaldise kategooriad

(1) Gaasipaigaldised jaotatakse töö rõhust lähtuvalt järgmistesse kategooriatesse:

- 1) A-kategooria – gaasipaigaldised töö rõhuga kuni 0,1 baari (kaasa arvatud);
- 2) B-kategooria – gaasipaigaldised töö rõhuga üle 0,1 baari kuni 5 baari (kaasa arvatud);
- 3) C-kategooria – gaasipaigaldised töö rõhuga üle 5 baari kuni 16 baari (kaasa arvatud);
- 4) D-kategooria – gaasipaigaldised töö rõhuga üle 16 baari.

(2) Gaasipaigaldis, mis on ühendatud vedelgaasiballooniga ja mille redutseeritud töö rõhk on kuni 0,1 baari (kaasa arvatud), on A-kategooria gaasipaigaldis, kui:

- 1) vedelgaasiballoon ühendatakse vahetult rõhuregulaatoriga või
- 2) kuni kahe ballooni (kokku kuni 100 kg vedelgaasi) ühendamiseks kasutatakse ümberlülitusseadet koos rõhuregulaatoriga.

§ 6. Auditi kohustusega seade

(1) Auditi kohustusega seade on surveseade, mille tehnilised parameetrid vastavad või ületavad alljärgnevaid näitajaid:

- 1) aurukatel, mille töö rõhk on üle 1,0 baari või mille maht on üle 1,0 kuupmeetri;
- 2) kuumaveekatel, mille töötemperatuur on üle 120 °C või mille maht on üle 1,0 kuupmeetri;
- 3) vedelikukatel, mille töötemperatuur on üle vedeliku keemistemperatuuri rõhul 1,0 baari või mille maht on üle 1,0 kuupmeetri;
- 4) ülekuumendatud auru torustik siseläbimõõduga üle 100 millimeetri, kui selles on rõhk 16–39 baari või siseläbimõõduga üle 70 millimeetri, kui selles on rõhk üle 39 baari;
- 5) kuuma vee või küllastunud auru torustik siseläbimõõduga üle 100 millimeetri, kui selles on rõhk 16–80 baari või siseläbimõõduga üle 70 millimeetri, kui selles on rõhk üle 80 baari;
- 6) ohutu gaasi või kuuma vett (üle 110 °C) sisaldav anum, mille töö rõhu (baarides) ja mahu (liitrites) korrutis on üle 10 000;
- 7) ohtlikku gaasi või vedelikku sisaldav anum, mille töö rõhu (baarides) ja mahu (liitrites) korrutis on üle 500;
- 8) meditsiinigaasisüsteem, mis klassifitseeritakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/68/EL, surveseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamisedirektiivist 2014/68/EL (ELT L 189, 27.6.2014, lk 164—259) kohaselt kõrgemasse kui I kategooriasse;
- 9) ohutu gaasi torustik, mille suurima töö rõhu (baarides) ja nominaalse ristlõikepindala (ruutmillimeetrites) korrutis on suurem kui 10^6 ;
- 10) ohtliku gaasi torustik, mille suurima töö rõhu (baarides) ja nominaalse ristlõikepindala (ruutmillimeetrites) korrutis on suurem kui 10^4 , ja ohtliku vedeliku torustik siseläbimõõduga alates 150 millimeetrist;
- 11) ohtliku vedeliku paikne anum mahuga üle 5 kuupmeetri ja ohtliku vedeliku veoks ettenähtud veoanum mahuga üle 2,5 kuupmeetri, mis ei ole ADR kohane veoanum;
- 12) transporditav surveseade.

(2) Auditi kohustusega seade on gaasipaigaldis.

(3) Auditi kohustusega seade on masin, mis on:

- 1) kabiinist juhitud sild-, pukk- ja konsoolkraana;
- 2) väljaspool kraanat asuvast juhtpuldist juhitud sild-, pukk- ja pöörd- või liikuv konsoolkraana tõstevõimega üle 5 tonni;
- 3) tornkraana ja statsionaarne noolkraana tõstevõimega üle 1 tonni;
- 4) portaalkraana;
- 5) raudteekraana;
- 6) liikurnoolkraana;
- 7) üle 300-kilogrammise tõstevõimega platvormtõstuk ja kaubalift;
- 8) ehitustõstuk inimeste tõstmiseks;
- 9) lõbustuspargiseade, mis on ette nähtud vähemalt kolmele inimesele ja mis liigutab sellel olevat inimest vähemalt kiirusega 0,5 meetrit sekundis või tõstab maapinnast kõrgemale kui 3 meetrit;
- 10) lift;
- 11) köistee;
- 12) korvtõstuk tõstekõrgusega üle 3 meetri, välja arvatud päästeteenistuse päästetööstarbelised tõstukid;
- 13) eskalaator ja liikurtee inimeste liigutamiseks;
- 14) hüdrotõstuk tõstevõimega üle 7 tonni.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 loetletud seade ei ole auditi kohustusega, kui seda kasutatakse pulbrilise aine hoidmiseks ja teisaldamiseks ning seade on rõhu all ainult selle tühjendamisel ja täitmisel.

2. peatükk Üldnõuded auditile ja enesekontrollile

§ 7. Üldnõuded

(1) Auditi tellija tagab vajalikud tingimused auditiks, sealhulgas teeb auditi tegijale kättesaadavaks auditiks vajaliku dokumentatsiooni ja tagab juurdepääsu seadme kontrollitavatele osadele.

(2) Auditi teostaja tutvustab enne auditit tellija nõudmisel kontrolli teostamise põhimõtteid, kontrollimise meetodikat ning seda, millist dokumentatsiooni on auditiks vaja.

(3) Auditi teostaja arvestab seadme ja selle kasutamise suhtes kehtivaid nõudeid, sealhulgas tootja poolt määratud tingimusi.

(4) Kui seade ei läbinud auditit, siis tuleb see esitada uuesti auditiks. Kui uus audit toimub kahe kuu jooksul, siis piirdub audit puuduste kõrvaldamise kontrollimisega.

(5) Auditi kohustusega seadme omanik määrab seadmele kasutamise järelevaataja. Kasutamise järelevaataja võib olla seadme omanik või seadme eest vastutav muu isik. Kui seadme ohutuse seaduse § 10 lõike 6 punkti 1 alusel kehtestatud õigusakti kohaselt on kasutamise järelevaatajale esitatud kompetentsuse nõuded, peab kasutamise järelevaataja neile nõuetele vastama.

§ 8. Auditi toimingud

(1) Audit hõlmab järgmisi kontrolliprotseduure:

- 1) visuaalkontrolli, mille käigus hinnatakse, kas seade vastab selle kohta käivale dokumentatsioonile ja on tehniliselt korras;
- 2) kasutuskontrolli, mille käigus tehakse kindlaks, kas seadme kasutamine on ohutu. Kasutuskontroll hõlmab seadme kontrollimist tööolukorras;
- 3) katsetusi, mille abil tehakse kindlaks, kas seade ja selle elemendid vastavad seadmele esitatud nõuetele. Masina puhul hõlmavad katsetused koormuskatset, survevadme või gaasipaigaldise puhul survekatset ja püsiliidete nõuetele vastavuse ja nende kvaliteedi kontrollimise nõuetekohasust;
- 4) dokumentatsiooni kontrollimist, mille käigus hinnatakse, kas seadme kohta käiv ja vähemalt seadme ohutu ekspluatatsiooni jaoks vajalik dokumentatsioon on olemas.

(2) Auditi teostaja võib arvestada seadme omaniku või kasutaja poolt korraldatud seadme tehnilise seisukorra hindamiseks tehtud katsetusi, uuringuid ja mõõtmisi, eelkõige kui need on tehtud akrediteeritud labori poolt ning on usaldusväärsed ja jälgitavad.

(3) Auditi teostaja võib arvestada seadmetöö kohta varem enda poolt antud hinnanguid, sealhulgas varem kontrollitud seadme paigaldusprojekti.

§ 9. Auditi tulemuste vormistamine ja andmete edastamine

(1) Auditi teostaja vormistab auditi tulemused protokollis ja seadme ohutuse seaduse § 12 kohases tehnilise järelevalve infosüsteemis.

(2) Protokoll sisaldab:

- 1) seadme andmeid;
- 2) seadme omaniku andmeid;
- 3) auditi liiki, toiminguid (toiminguid) ja tegemise aega ning auditi juures viibinud seadme omaniku või auditi tellija esindaja või kasutamise järelevaataja nime;
- 4) auditi tulemust;
- 5) järgmise auditi tähtaega;
- 6) auditit teostanud isiku ametinimetust, nime ja allkirja;
- 7) muud seadme ja selle auditi kohta käivat asjakohast teavet.

(3) Erandina lõikes 1 sätestatud, võib sellise A-kategooria gaasipaigaldise, millele ei tule teha korralist auditit, auditi tulemused vormistada ka paber kandjal.

§ 10. Enesekontroll

(1) Kui järgitakse seadme ohutuse seaduse § 8 lõikes 3 ja käesolevas paragrahvis enesekontrollile sätestatud tingimusi, ei ole käesoleva määruse peatükkides 3 ja 4 sätestatud korralise auditi tegemine kohustuslik.

(2) Enesekontrolli rakendava isiku kvaliteedijuhtimissüsteem peab käsitlema seadme tehnilise seisukorra kontrollimise toiminguid, korrashoiutoiminguid, puuduste tuvastamise ja kõrvaldamise korda sellise põhjalikkusega, mis võimaldab kvaliteedijuhtimissüsteemi sertifitseerimisel hinnata kas selle rakendamine võimaldab tagada vähemalt samaväärse taseme käesoleva määruse kohaselt tehtava auditiga.

(3) Enesekontrolli puhul peab arvestama seadmele ja selle kontrollimisele esitatud sisulisi nõudeid ning nende järgimiseks tuleb rakenda töö eripäralt vastava kompetentsusega isikuid.

(4) Auditi kohustusega seadmest, millele rakendatakse enesekontrolli, tuleb teavitada Tehnilise Järelevalve Ametit. Samuti tuleb Tehnilise Järelevalve Ametile edastada viimase nõudmisel kvaliteedisüsteemi dokumentatsioon, mis käsitleb seadme puhul rakendatavat enesekontrolli.

(5) Enesekontrolli toimivust tuleb plaanipäraselt, süstemaatiliselt ning perioodiliselt hinnata vähemalt kord 12 kuu jooksul. Enesekontrolli toimivuse hindamiseks tuleb kasutada ka enesekontrolliga hõlmatud seadmetest juhuvalimi alusel valitud seadmele tehtavat korralist auditit.

3. peatükk

Surveseadme ja gaasipaigaldise auditi juhud ja kord

§ 11. Kasutusele võtmisele eelnev audit

(1) Auditi kohustusega surveseadmele ja gaasipaigaldisele tuleb teha kasutusele eelnev audit enne esmakordset kasutusele võtmist.

(2) Kasutusele võtmisele eelneva auditi käigus tehakse kindlaks, kas:

- 1) seade, selle abiseadmed, juhtimis-, kontroll- ja kaitseseadmed on tehniliselt korras ja toimivad ning seadme edasine kasutamine on ohutu;
- 2) torustikud on tehniliselt korras ja seadet võib nendega ühendada;
- 3) seadme kasutamiseks on olemas vajalikud vahendid, joonised, skeemid ja muu asjakohane dokumentatsioon ning kas seade vastab dokumentatsioonile;
- 4) seade on paigaldatud kasutuskohale projekti või tootja paigaldusjuhiste kohaselt.

(3) Surveseadme kasutusele võtmisele eelneva auditi puhul visuaalset uuringut ja survekatset ei pea tegema, kui need on tehtud surveseadme valmistamise käigus ning nende nõuetele vastavus on ettenähtud korras hinnatud. Edaspidistel korralistel audititel tehakse kasutuskontroll, visuaalne uurimine ja survekatse. Kui tehnilist seisundit ei saa visuaalse uurimise ja survekatsetega kindlaks teha või kui need ei ole piisavad, võib teha täiendavaid uuringuid.

§ 12. Surveseadme korralise auditi sagedus

(1) Auditi kohustusega surveseadmele tuleb teha korraline audit alljärgnevas tabelis toodud sagedusega:

Nr	Surveseade	Kasutuskontroll (aasta)	Visuaalne uurimine (aasta)	Survekatse (aasta)
1.	Auru-, kuumavee- või vedelikukatel	1	4	8
2.	Surveanum, välja arvatud allpool eraldi nimetatud	2	4	8
2.1.	Maapealne küttegaasi surveanum	2	12	12
2.2.	Maa-alune küttegaasi surveanum	2	8	8
2.3.	Külmutusseadme surveanum	2	–	12
2.4.	Vaakumisolatsiooni- ja krüogeenivedeliku surveanum	2	–	8
2.5.	Veeldatud süsihappegaasi surveanum	2	–	8
2.6.	Lubja- ja tsemenditoodete autoklaav	1	2	8
3.	Torustikud	2	–	–
4.	Ohtliku vedeliku paikne mahuti:			
4.1.	Kaheseinalise konstruktsiooniga	1	12	–
4.2.	Üheseinalise konstruktsiooniga	1	4	–
5.	Ohtliku vedeliku veoanum	1	3	6

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud tabeli punktis 2.2 nimetatud maa-alusele küttegaasi surveanumale ei tehta visuaalset uuringut, kui seisukorda on võimalik kontrollida teiste katsemeetoditega, ega survekatset, kui anuma tihedus ja tugevus on tõestatud teiste katsemeetoditega.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud tabeli punktis 2.3 nimetatud külmutusseadme surveanumale ei tehta survekatset, kui anuma tihedus ja tugevus on tõestatud teiste katsemeetoditega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 esitatud tabeli punktis 4.2 nimetatud üheseinalise konstruktsiooniga ohtliku vedeliku paikse mahuti esimene visuaalne uuring tehakse 10 aasta pärast esimest korralist kontrolli.

(5) Erandina käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud lähtutakse ADR nõuetele vastavate anumate kontrolli sageduse ja protseduuride puhul ADR-is sätestatud.

(6) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2010/35/EL transporditavate surveseadmete kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 76/767/EMÜ, 84/525/EMÜ, 84/526/EMÜ, 84/527/EMÜ ja 1999/36/EÜ (ELT L 165, 30.06.2010, lk 1–18) kohaldamisalas olevale transporditavale surveseadmele tehakse audit sama direktiivi lisa III kohaselt.

(7) Olenevalt surveseadme tehnilisest seisukorrast, kasutustingimustest ja eelmise auditi tulemustest, võib auditi teostaja käesoleva paragrahvi lõikes 1 esitatud tabelis toodud korralise auditi toimingut tähtaega kuni 12 kuud lühendada või pikendada.

(8) Arvestamata käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud sagedusi, võib surveseadme auditi toiminguid teha auditi tegija poolt heakskiidetud surveseadme hoolduskavas sätestatud sagedusel. Auditi tegija teavitab Tehnilise Järelevalve Ametit surveseadmest, mille puhul auditi toimingute sagedust määratakse hoolduskavaga.

§ 13. Gaasipaigaldise korralise auditi sagedus

(1) Gaasipaigaldisele tehakse korraline audit järgmise sagedusega:

- 1) A-kategooria gaasipaigaldisele, mis on üle 15 aasta vana ja asub ühiskondlikult kasutatavas hoones või kortermaja ühiskasutuses olevates ruumides, kord nelja aasta järel;
- 2) A-kategooria gaasipaigaldisele, millega ühendatud tarviti võimsus on üle 120 kW ja tarvitite koguvõimsus on üle 300 kW, kord nelja aasta järel;
- 3) B-, C- ja D-kategooria gaasipaigaldises kord kahe aasta järel.

(2) Maagaasiseaduse kohaselt gaasi jaotamise tegevusluba omava võrguettevõtja hallatavale gaasi ülekandeks ja jaotamiseks kasutatavale gaasipaigaldisele tehakse korraline audit järgmise perioodilisusega:

- 1) A- ja B-kategooria gaasipaigaldisele kord kaheksa aasta järel;
- 2) C- ja D-kategooria gaasipaigaldisele kord kaheteistkümne aasta järel.

§ 14. Erakorralise auditi juhud

(1) Auditi kohustusega surveseadme erakorraline audit tuleb teha:

- 1) enne surveseadme kasutusele võtmist, kui seda ei ole kasutatud eelnenud aasta jooksul;
- 2) pärast surveseadme remonti, kui see oli tingitud surveseadmega toimunud avariist, samuti kui seadmetööde käigus remonditi keevituse teel rõhualuseid elemente (kamber, trummel, kollektor jne);
- 3) pärast rekonstrueerimist;
- 4) kui puuduvad andmed eelmise auditi kohta.

(2) Gaasipaigaldise erakorraline audit tuleb teha:

- 1) enne gaasipaigaldise kasutusele võtmist, kui seda ei ole kasutatud eelnenud aasta jooksul;
- 2) pärast rekonstrueerimist;
- 3) kui puuduvad andmed eelmise auditi kohta.

(3) Erakorralise auditi kontrolli toimingud ja maht valitakse asjaoludele vastavalt. Kui erakorraline audit tehakse seadme rekonstrueerimise järgselt, võetakse arvesse rekonstrueerimise mahtu. Kui erakorraline audit tehakse põhjusel, et seadet ei ole eelneva aasta jooksul kasutatud või puuduvad andmed eelneva auditi kohta, arvestatakse seadme seisundit.

4. peatükk

Masina auditi juhud ja kord

§ 15. Kasutusele võtmisele eelnev audit

(1) Kasutusele võtmisele eelnev audit tehakse auditi kohustusega masinale enne selle esmakordset kasutamisele võtmist ja kasutuskohale paigaldatavale masinale ka enne kasutuskohas kasutusele võtmist. Kasutuskohale paigaldatav masin on eelkõige sild-, pukk-, konsool-, portaal- ja tornkraana ning platvormtõstuk, kaubalift ning mimitõsteseade nagu ehitustõstuk, lõbustuspargiseade, liikurtee, eskalaator.

(2) Kasutusele võtmisele eelneva auditi käigus kontrollitakse, kas masin:

- 1) vastab kaasas oleva dokumentatsiooni ja märgistuse osas nõuetele, sealhulgas tootja kirjeldatud tingimustele;
- 2) on paigaldatud nõuetekohaselt, sealhulgas asjakohasel juhul tootja juhendite ja kasutamistingimusi arvestava paigaldusprojekti kohaselt.

(3) Lifti kasutusele võtmisele eelneva auditi käigus tehakse vaid need toimingud, mida ei ole tehtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/33/EL lifte ja lifti ohutusseadiseid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.3.2014, lk 251–308) kohase vastavushindamise käigus.

(4) Lõbustuspargiseadme paigalduse ja kompleksuse visuaalne kontroll tuleb teha igal kasutuskohal enne kasutusele võtmist. Seda nõuet ei kohaldata lõbustuspargiseadmele, mida transporditakse kasutuskohale komplekteerituna ja mida ei pea kasutamiseks täiendavalt kokku monteerima.

(5) Tornkraana paigaldamisel uude kasutusk kohta kontrollib auditi tegija ka tornkraana paigaldusprojekti ja hindab, kas selle järgi paigaldatav tornkraana ja selle kasutamine on ohutu. Paigaldusprojekt peab võimaldama auditi teostajal hinnata, kas selle järgi on kraana paigaldamine ja paigaldatud kraana kasutamine ohutu.

§ 16. Korralise auditi sagedus

(1) Auditi kohustusega masinale tuleb teha korraline audit alljärgnevas tabelis toodud sagedusega:

Masin	Visuaalne kontroll (aasta)	Tehnilised katsetused (aasta)
Kraana	1	3
Platvormtõstuk, kaubalift	2	4
Ehitustõstuk inimeste tõstmiseks	2	4
Hüdrotõstuk, kui selle kasutusele võtmisest ei ole möödunud üle 10 aasta	4	4
Hüdrotõstuk, kui selle kasutusele võtmisest on möödunud üle 10 aasta	2	4
Korvtõstuk, kui selle kasutusele võtmisest ei ole möödunud üle 10 aasta	4	4
Korvtõstuk, kui selle kasutusele võtmisest on möödunud üle 10 aasta	2	4
Lõbustuspargiseade	1	3
Lift, kui selle kasutusele võtmisest ei ole möödunud üle 10 aasta	2	4
Lift, kui selle kasutusele võtmisest on möödunud üle 10 aasta	1	4
Kõistee	1	1
Eskalaator, travelaator	2	4

(2) Hooajaliselt kasutatava lõbustuspargiseadme ja kõistee visuaalne kontroll peab olema tehtud enne iga hooaja algust, aga mitte varem kui üks kuu enne hooaja algust.

(3) Lõbustuspargiseadme puhul tuleb iga 10 aasta järel teha kandekonstruktsioonide ja oluliste sõlmede tehnilised katsetused sõlmede demonteerimise ja mittepurustavate meetoditega katsetamise teel.

§ 17. Erakorralise auditi juhud

(1) Auditi kohustusega masina erakorraline audit tuleb teha järgmistel juhtudel:

- 1) enne masina kasutusele võtmist, kui seda pole ettenähtud otstarbel kasutatud eelnenud aasta jooksul;
- 2) pärast masina rekonstrueerimist;
- 3) pärast seadme remonti, kui see oli tingitud seadmega toimunud avariist;
- 4) kui puuduvad andmed eelmise auditi kohta.

(2) Kraanale tehakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudele erakorraline audit:

- 1) pärast kraana kandekonstruktsioonide keevituse teel remontimist;
- 2) pärast kraana kandekonstruktsioonide, tõste- või nooletõstemehhanismide vahetust.

(3) Platvormtõstukile, kaubaliftile ning inimeste tõstmiseks ette nähtud ehitustõstukile tehakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudele erakorraline audit:

- 1) pärast platvormtõstuki ja kaubalifti tõstetrosside vahetamist;
- 2) pärast juhikute ja ajami vahetamist;
- 3) pärast kaubalifti ajami hõõrdratta või võlli vahetamist;
- 4) pärast kiiruspiiriku või püüduuri vahetamist.

(4) Liftile tehakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudele erakorraline audit:

- 1) lifti kabiini või vastukaalutrosside vahetamisel;
- 2) juhikute vahetamisel;
- 3) lifti ajami, hõõrdratta või võlli vahetamisel;
- 4) hüdrosilindri vahetamisel;

- 5) kiiruspiiriku või püüduuri vahetamisel;
- 6) puhvrite vahetamisel.

(5) Kõisteele tehakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud juhtudele erakorraline audit pärast trosside vahetamist.

(6) Erakorralise auditi kontrolli toimingud ja maht valitakse asjaoludele vastavalt. Kui erakorraline audit tehakse seadme rekonstrueerimise järgselt võetakse arvesse rekonstrueerimise mahtu. Kui erakorraline audit tehakse põhjusel, et seadet ei ole eelneva aasta jooksul kasutatud või puuduvad andmed eelneva auditi kohta, arvestatakse seadme seisundit.

5. peatükk

RAKENDUSSÄTTED

§ 18. Rakendussätted

(1) Eskalaatorile, liikurteele ja korvtõstukile tõstekõrgusega üle 3 meetri ja kuni 10 meetrit, mis on käesoleva määruse jõustumise hetkel kasutusel ja mille tehniline kontroll ei olnud enne käesoleva määruse jõustumist kohustuslik, tuleb esimene korraline audit teha hiljemalt 2018. aasta 1. juuliks.

(2) Enne käesoleva määruse jõustumist surveeadme ohutuse seaduse, küttegaasi ohutuse seaduse, lifti ja kõistee ohutuse seaduse ja masina ohutuse seaduse kohaselt tehtud tehnilist kontrolli loetakse käesoleva määruse tähenduses seadme auditiks.

Kristen Michal
Majandus- ja taristuminister

Ando Leppiman
Energeetika ja ehituse asekanstler kantsleri ülesannetes